

Phänologische Beobachtungen in Thüringen.

1898. (18. Jahr.)

Von

Dr. H. Toepfer,
Realschuldirektor in Sondershausen.

Wie in früheren Jahren wurde beobachtet in

Sondershausen (51° 22' N. B., 10° 52' O. v. Gr., 200 m H.) von den Herren Realschullehrern Lutze und Döring und Dir. Toepfer.

Grofs-Furra (6 km nordwestl. v. Sondershausen, Höhe etwa 250 m) von Herrn Kantor Sterzing.

Halle (51° 26' N. B., 11° 57' O. v. Gr., 91 m H.) von Herrn Rechnungsrat Oertel.

Leutenberg (50° 54' N. B., 11° 28' O. v. Gr., 302 m H.) von Herrn Lehrer Wiefel.

Blankenburg i. Thür. (50° 41' N. B., 11° 16' O. v. Gr., 222 m H.) von Herrn Dr. Kersten.

Halberstadt (51° 54' N. B., 11° 0' O. v. Gr., 115 m H.) von Herrn Lehrer Schröder.

Die in der zweiten Spalte stehenden römischen Ziffern bedeuten: I. Erste Blüte offen, II. Allgemeine Blüte, III. Erste Früchte reif, IV. Erste Blattoberfläche sichtbar, V. Allgemeine Laubverfärbung (für Halle: Beginn des Laubfalls).

		Sondershausen	Gr.-Furra	Halle	Leutenberg	Blankenburg	Halberstadt
Aesculus hippocastanum L.	I.	11. 5.	15. 5.	9. 5.	22. 5.	8. 5.	20. 5.
	II.	18. 5.	25. 5.	12. 5.	25. 5.	22. 5.	28. 5.
	III.	16. 9.	25. 9.	20. 9.	20. 9.	27. 9.	—
	IV.	16. 4.	17. 4.	17. 4.	2. 5.	18. 4.	30. 4.
	V.	2. 10.	12. 10.	20. 9.	8. 10.	19. 10.	—
Berberis vulgaris L.	I.	9. 5.	—	10. 5.	25. 5.	10. 5.	—
	II.	22. 5.	—	19. 5.	30. 5.	27. 5.	—
	III.	—	—	24. 9.	1. 8.	—	—
	IV.	21. 4.	—	12. 4.	6. 5.	14. 4.	—
	V.	—	—	24. 9.	30. 9.	30. 10.	—
Betula alba L.	I.	—	26. 4.	24. 4.	2. 5.	25. 4.	—
	II.	—	29. 4.	27. 4.	5. 5.	31. 4.	—
	III.	—	24. 9.	22. 9.	13. 10.	—	—
	IV.	21. 4.	24. 4.	11. 4.	1. 5.	19. 4.	23. 4.
	V.	—	4. 10.	22. 9.	8. 10.	10. 10.	—

		Sondershausen	Gr.-Furra	Halle	Leutenberg	Blankenburg	Halberstadt
Cornus mas L.	I.	27. 2.	4. 4.	18. 3.	15. 3.	16. 3.	10. 3.
	II.	15. 3.	12. 4.	26. 3.	27. 3.	4. 4.	15. 3.
	III.	—	—	16. 7.	22. 9.	2. 9.	—
	IV.	5. 5.	28. 4.	20. 4.	7. 5.	1. 5.	15. 4.
	V.	—	—	23. 9.	25. 10.	26. 10.	—
Cornus sanguinea L.	I.	4. 6.	9. 6.	21. 5.	6. 6.	8. 6.	—
	II.	—	16. 6.	24. 5.	11. 6.	20. 6.	—
	III.	5. 5.	—	23. 9.	24. 9.	7. 9.	—
	IV.	25. 4.	24. 4.	25. 4.	4. 5.	19. 4.	25. 4.
	V.	—	—	23. 9.	16. 10.	4. 10.	—
Corylus avellana L.	I.	{ 2. 2. ♂ 20. 1. ♀	9. 3.	20. 2.	25. 2. ♂ 8. 3. ♀	10. 2.	25. 2.
	II.	—	18. 3.	25. 3.	—	22. 2.	5. 3.
	III.	—	17. 9.	—	5. 9.	25. 8.	—
	IV.	8. 4.	22. 4.	12. 4.	4. 5.	31. 3.	5. 5.
	V.	—	30. 9.	23. 9.	10. 10.	18. 10.	—
Crataegus oxyacantha L.	I.	23. 4.	18. 5.	20. 5.	24. 5.	7. 5.	2. 2.
	II.	26. 5.	28. 5.	24. 5.	26. 5.	26. 5.	10. 5.
	III.	—	8. 9.	21. 9.	15. 9.	10. 9.	—
	IV.	14. 4.	12. 4.	10. 4.	27. 4.	30. 4.	5. 5.
	V.	—	25. 9.	21. 9.	17. 9.	17. 10.	—
Cydonia vulgaris Persoon	I.	21. 5.	—	14. 5.	—	18. 5.	20. 5.
	II.	26. 5.	—	16. 5.	—	26. 5.	28. 5.
	III.	—	—	3. 9.	—	16. 10.	—
	IV.	11. 4.	—	25. 4.	—	15. 4.	10. 5.
	V.	—	—	18. 9.	—	28. 10.	—
Cytisus laburnum L.	I.	22. 5.	—	15. 5.	23. 5.	15. 5.	20. 5.
	II.	8. 6.	—	20. 5.	26. 5.	28. 5.	2. 6.
	III.	—	—	—	3. 9.	—	—
	IV.	—	—	21. 4.	3. 5.	20. 4.	8. 5.
	V.	—	—	24. 9.	26. 10.	27. 10.	—
Fagus silvatica L.	I.	8. 5. ¹	5. 5.	10. 5.	5. 5.	2. 5.	—
	II.	—	10. 5.	12. 5.	11. 5.	10. 5.	—
	III.	—	25. 9.	—	10. 9.	15. 9.	—
	IV.	22. 4.	23. 4.	25. 4.	3. 5.	25. 4.	1. 5.
	V.	—	5. 10.	23. 9.	14. 10.	15. 10.	—
Ligustrum vulgare L.	I.	24. 6.	23. 6.	10. 6.	20. 6.	15. 6.	—
	II.	30. 6.	1. 7.	14. 6.	24. 6.	4. 7.	—
	III.	—	—	—	5. 10.	25. 9.	—
	IV.	26. 4.	16. 4.	—	2. 5.	3. 4.	—
	V.	—	—	23. 9.	16. 10.	28. 10.	—
Lonicera tartarica L.	I.	8. 5.	—	10. 5.	2. 6.	5. 5.	25. 5.
	II.	24. 5.	—	16. 5.	10. 6.	27. 5.	30. 5.
	III.	—	—	—	—	13. 7.	—
	IV.	22. 3.	—	—	—	4. 3.	27. 2.
	V.	—	—	23. 9.	—	12. 10.	—
Prunus avium L.	I.	2. 5.	28. 4.	27. 4.	4. 5.	21. 4.	1. 5.
	II.	4. 5.	6. 5.	2. 5.	6. 5.	2. 5.	10. 5.
	III.	4. 7.	20. 6.	23. 6.	20. 6.	25. 6.	—
	IV.	—	20. 4.	25. 4.	5. 5.	10. 4.	15. 5.
	V.	—	2. 10.	21. 9.	29. 9.	12. 10.	—

¹ 2. 5. Buchenwald grün.

		Sondershausen	Gr.-Furra	Halle	Leutenberg	Blankenburg	Halberstadt
<i>Prunus cerasus</i> L.	I.	16. 4.	2. 5.	28. 4.	8. 5.	—	5. 5.
	II.	2. 5.	10. 5.	1. 5.	14. 5.	—	8. 5.
	III.	—	30. 7.	17. 7.	20. 7.	—	30. 7.
	IV.	—	25. 4.	29. 4.	5. 5.	—	15. 5.
	V.	—	7. 10.	29. 9.	8. 10.	—	—
<i>Prunus domestica</i> L.	I.	30. 4.	3. 5.	28. 4.	5. 5.	25. 4.	2. 5.
	II.	3. 5.	8. 5.	2. 5.	8. 5.	5. 5.	5. 5.
	III.	18. 9.	18. 9.	5. 9.	15. 9.	5. 9.	—
	IV.	—	22. 4.	22. 4.	4. 5.	15. 4.	15. 5.
	V.	—	12. 10.	28. 9.	17. 10.	24. 10.	—
<i>Prunus padus</i> L.	I.	1. 5.	—	1. 5.	4. 5.	1. 5.	3. 5.
	II.	5. 5.	—	4. 5.	8. 5.	8. 5.	8. 5.
	III.	—	—	—	12. 6.	30. 7.	—
	IV.	—	—	9. 4.	3. 5.	23. 3.	4. 5.
	V.	—	—	20. 9.	10. 10.	18. 10.	—
<i>Prunus spinosa</i> L.	I.	26. 4.	24. 4.	11. 4.	2. 5.	26. 4.	28. 4.
	II.	3. 5.	4. 5.	17. 4.	5. 5.	3. 5.	3. 5.
	III.	—	—	—	5. 9.	8. 9.	—
	IV.	—	—	25. 4.	6. 5.	28. 4.	15. 5.
	V.	—	—	24. 9.	12. 10.	20. 10.	—
<i>Pirus communis</i> L.	I.	30. 4.	5. 5.	28. 4.	30. 5.	26. 4.	3. 5.
	II.	3. 5.	10. 5.	2. 5.	4. 5.	4. 5.	10. 5.
	III.	—	—	7. 8.	8. 9.	31. 7.	—
	IV.	1. 5.	24. 4.	19. 4.	5. 5.	12. 4.	8. 5.
	V.	—	12. 10.	20. 9.	16. 10.	22. 10.	—
<i>Pirus malus</i> L.	I.	5. 5.	7. 5.	28. 4.	18. 5.	2. 5.	3. 5.
	II.	11. 5.	15. 5.	2. 5.	21. 5.	16. 5.	10. 5.
	III.	—	—	31. 8.	27. 9.	9. 8.	—
	IV.	19. 4.	26. 4.	19. 4.	7. 5.	—	12. 5.
	V.	—	20. 10.	23. 9.	18. 10.	24. 10.	—
<i>Quercus pedunculata</i> Ehrh.	I.	7. 5.	11. 5.	10. 5.	23. 5.	6. 5.	8. 5.
	II.	—	19. 5.	15. 5.	26. 5.	14. 5.	12. 5.
	III.	—	1. 10.	20. 9.	7. 10.	28. 9.	—
	IV.	8. 5.	2. 5.	1. 5.	8. 5.	2. 5.	21. 5.
	V.	—	15. 10.	22. 9.	16. 10.	23. 10.	—
<i>Ribes grossularia</i> L.	I.	28. 4.	12. 4.	12. 4.	21. 4.	9. 4.	5. 5.
	II.	—	20. 4.	18. 4.	28. 4.	24. 4.	8. 5.
	III.	6. 7.	15. 7.	12. 7.	16. 7.	18. 7.	20. 7.
	IV.	18. 3.	15. 2.	26. 3.	13. 4.	25. 2.	24. 4.
	V.	—	8. 10.	21. 9.	9. 10.	31. 10.	—
<i>Ribes rubrum</i> L.	I.	—	20. 4.	15. 4.	23. 4.	20. 4.	5. 5.
	II.	30. 4.	25. 4.	18. 4.	28. 4.	30. 4.	8. 5.
	III.	4. 7.	20. 7.	5. 7.	30. 6.	30. 6.	25. 7.
	IV.	8. 4.	18. 3.	29. 3.	20. 4.	25. 3.	—
	V.	—	8. 10.	20. 9.	29. 9.	22. 10.	—
<i>Ribes aureum</i> L.	I.	27. 4.	—	21. 4.	—	25. 4.	1. 5.
	II.	5. 5.	—	27. 4.	—	3. 5.	5. 5.
	III.	—	—	—	—	20. 7.	20. 7.
	IV.	1. 4.	—	6. 4.	—	11. 3.	25. 4.
	V.	—	—	23. 9.	—	20. 10.	—

		Sonders- hausen	Gr.-Furra	Hallo	Leuten- berg	Blanken- burg	Halber- stadt
Robinia pseudacacia L.	I.	11. 6.	—	8. 6.	14. 6.	10. 6.	10. 6.
	II.	22. 6.	—	10. 6.	17. 6.	18. 6.	15. 6.
	III.	—	—	—	22. 10.	—	—
	IV.	14. 5.	—	7. 5.	25. 5.	6. 5.	27. 5.
	V.	—	—	21. 9.	27. 10.	25. 10.	—
Sambucus nigra L.	I.	8. 6.	5. 6.	2. 6.	17. 6.	30. 5.	25. 5.
	II.	20. 6.	15. 6.	8. 6.	20. 6.	22. 6.	30. 5.
	III.	—	20. 10.	21. 9.	19. 9.	31. 8.	—
	IV.	8. 4.	24. 3.	26. 3.	27. 4.	26. 4.	1. 5.
	V.	—	—	13. 9.	16. 10.	25. 10.	—
Sorbus aucuparia L.	I.	—	15. 5.	15. 5.	22. 5.	16. 5.	20. 5.
	II.	24. 5.	20. 5.	21. 5.	26. 5.	25. 5.	30. 5.
	III.	31. 8.	—	20. 9.	11. 8.	22. 8.	—
	IV.	—	18. 4.	23. 4.	26. 4.	18. 4.	25. 4.
	V.	—	—	12. 9.	10. 10.	15. 10.	—
Syringa vulgaris L.	I.	14. 5.	8. 5.	12. 5.	20. 5.	13. 5.	5. 6.
	II.	22. 5.	18. 5.	16. 5.	22. 5.	25. 5.	13. 6.
	III.	—	—	—	2. 10.	—	—
	IV.	1. 5.	14. 4.	10. 4.	3. 5.	7. 4.	—
	V.	—	—	28. 9.	31. 10.	20. 10.	—
Tilia grandifolia Ehrh.	I.	28. 6.	22. 6.	25. 6.	24. 6.	27. 6.	5. 7.
	II.	5. 7.	4. 7.	2. 7.	30. 6.	8. 7.	18. 7.
	III.	—	14. 9.	—	5. 9.	20. 9.	—
	IV.	30. 4.	30. 4.	26. 9.	4. 5.	23. 4.	25. 4.
	V.	—	20. 10.	22. 9.	10. 10.	17. 10.	—
Tilia parvifolia Ehrh.	I.	17. 7.	30. 6.	4. 7.	1. 7.	5. 7.	20. 7.
	II.	23. 7.	8. 7.	7. 7.	5. 7.	18. 7.	26. 7.
	III.	—	—	—	5. 9.	30. 9.	—
	IV.	3. 5.	9. 5.	2. 5.	8. 5.	2. 5.	8. 5.
	V.	—	16. 10.	22. 9.	10. 10.	20. 10.	—
Vitis vinifera L.	I.	—	29. 6.	23. 6.	—	19. 6.	24. 6.
	II.	—	8. 7.	27. 6.	—	7. 7.	15. 7.
	III.	—	30. 9.	24. 9.	—	25. 9.	—
	IV.	—	12. 5.	3. 5.	—	1. 5.	12. 5.
	V.	—	20. 10.	10. 9.	—	23. 10.	—
Atropa belladonna L.	I.	—	14. 6.	—	15. 6.	—	—
	II.	—	22. 6.	—	20. 6.	—	—
	III.	—	14. 8.	—	13. 7.	—	—
Anemone nemorosa L.	I.	3. 4.	8. 4.	4. 4.	7. 4.	20. 3.	10. 4.
	II.	12. 4.	20. 4.	12. 4.	15. 4.	8. 4.	25. 4.
	III.	—	—	30. 6.	8. 7.	—	—
Chrysanthemum leucanthemum L.	I.	1. 6.	25. 5.	1. 6.	4. 6.	26. 5.	2. 6.
	II.	8. 6.	2. 6.	8. 6.	11. 6.	9. 6.	8. 6.
	III.	—	—	10. 8.	18. 7.	—	—
Convallaria majalis L.	I.	—	10. 5.	3. 5.	12. 5.	7. 5.	15. 5.
	II.	20. 5.	20. 5.	10. 5.	24. 5.	25. 5.	26. 5.
	III.	—	—	—	—	—	—

		Sondershausen	Gr.-Furra	Halle	Leutenberg	Blankenburg	Halberstadt
<i>Hepatica triloba</i> Chaix.	I.	17. 3.	1. 4.	17. 2.	10. 3.	21. 2.	10. 3.
	II.	7. 4.	16. 4.	23. 2.	22. 3.	18. 3.	20. 3.
	III.	—	—	—	4. 6.	—	—
<i>Lilium candidum</i> L.	I.	10. 7.	4. 7.	29. 6.	16. 7.	6. 7.	2. 6.
	II.	16. 7.	12. 7.	4. 7.	18. 7.	15. 7.	12. 6.
	III.	—	—	—	—	—	—
<i>Narcissus poeticus</i> L.	I.	1. 5.	3. 5.	6. 5.	9. 5.	5. 5.	25. 4.
	II.	7. 5.	10. 5.	9. 5.	12. 5.	20. 5.	5. 5.
	III.	—	—	—	—	—	—
<i>Primula officinalis</i> Jacq.	I.	14. 4.	14. 4.	5. 4.	27. 4.	23. 3.	15. 4.
	II.	20. 4.	30. 4.	18. 4.	3. 5.	22. 4.	25. 4.
	III.	—	—	18. 6.	10. 7.	—	—
<i>Secale cereale</i> L.	I.	7. 6.	6. 6.	2. 6.	6. 6.	5. 6.	4. 6.
	II.	13. 6.	12. 6.	4. 6.	9. 6.	12. 6.	10. 6.
	III.	29. 7.	23. 7.	26. 7.	25. 7.	18. 7.	20. 7.
<i>Salvia officinalis</i> L.	I.	11. 6.	28. 5.	—	—	—	—
	II.	15. 6.	8. 6.	—	—	—	—
	III.	—	—	—	—	—	—
<i>Salvia pratensis</i> L.	I.	1. 6.	24. 5.	21. 5.	6. 6.	23. 5.	—
	II.	11. 6.	4. 6.	31. 5.	9. 6.	7. 6.	—
	III.	—	—	14. 7.	11. 7.	—	—